

зархия. Тамъ се срѣщаха двѣ чувства противоположни. Отъ една страна грижи за самосъхранение, отъ друга патриотическо настроение. Частниятъ кабинетъ на Екзарха служеше за по-изпитанитѣ негови познати като мѣсто за размѣнение на мислитѣ имъ въ тия критически обстоятелства. Ако и боязливъ по характеръ и много прѣдпазливъ, Екзархътъ черпѣше утѣха и ободряване въ тия срѣщи. Често, когато оставаше самъ съ пѣщещия сега тия редове, той, огорченъ отъ обноската на турското правителство спрѣмо него, развълнуванъ душевно и почти просълзенъ, слагаше свойски ржка по раменѣтъ му и шушнешката му се довъряваше съ тия думи: „Да бжде „благословено името Господне! Да бжде и въ тоя случай „Божията воля! Дано само Господъ вразуми турцитѣ! Но „тѣ сж такива, кавито си ги знаемъ, тѣ не слушатъ никого, та кой знае, какво има да чуемъ ние; може да е „писано да доживѣемъ да видимъ и *другото*. Тогава „може би ще се нареди, както трѣба, и нашата черкова. „Турцитѣ, колкото и да желаемъ ние да бждемъ добрѣ „съ тѣхъ, не искатъ доброто нито намъ, нито на другитѣ християни. Турското правителство се подиграва съ „всички насъ за своя полза. Само кой знае, какво има „да патимъ и ние тукъ, и народътъ вѣнъ въ България „отъ това, що се върши днесъ въ нея. Страхъ ме е много“.

Послѣднитѣ думи на Екзарха бѣха, ако не пророчество, а то цѣло прѣдчувствие. Наистина патила безбройни, като внезапна разрушителна градобитнина, не се забавиха да сполѣтятъ тозъ страдалчески народъ. Наскоро въ Цариградъ захванаха да пристигатъ изъ България една слѣдъ друга и чрѣзъ разни пжтища потресяещи новини за начина, по който турскитѣ власти били се завзели да угасятъ избухналия огънь, да потушатъ българското възстание. Кому не сж извѣстни ужаситѣ,